

Høgskolen i Østfold
Mikroøkonomi med anvendelser (10 studiepoeng)
Vårsemester 2019

Foreleser:

Trond-Arne Borgersen
Kontoradresse: Høgskolen i Østfold, Avd. for Fremmedspråk, Samfunnsfag og Økonomi,
Remmen, 1757 Halden
E-mail: trond.a.borgersen@hiof.no
Tlf - jobb: 69 21 52 78

Emnebeskrivelse og Pensum

Emnebeskrivelse: <https://www.hiof.no/studier/emner/oss/2019/var/sfb10816.html>

SFB10816 Mikroøkonomi med anvendelser (Vår 2019)

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Trond Arne Borgersen

Undervisningsspråk: Norsk

Litteratur: *Litteraturlisten ble sist oppdatert 6. desember 2018.*

Obligatorisk litteratur

Andreassen, Viggo; Ivar Bredeesen og Joachim Thøgersen (2016). Innføring i mikroøkonomi. Cappelen Akademisk Forlag. 2. utgave. Kap. 1-14 (tom 14).

Pensum omfatter også forelesningsmaterieell som publiseres på Canvas

Supplerende litteratur

Andreassen, Viggo; Ivar Bredeesen og Joachim Thøgersen. Innføring i mikroøkonomi- Oppgaver og løsningsforslag. Cappelen Akademisk Forlag. 2. utgave

Riis, Christian og Espen Moen (2012) Moderne mikroøkonomi. Oslo: Gyldendal. Ringstad, Vidar (2002). Mikro- og markedsøkonomi. 5. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Dedekam, Anders (2002). Mikroøkonomi. Bergen: Fagbokforlaget.

Sæter, Arild (2004). Mikro- og markedsøkonomisk analyse. KOLOFON AS.

Pindyck, Robert S., Daniel L., Rubinfeld og Terje Synnestvedt, Introduksjon til Mikroøkonomi, Pearson.

Forelesningstid og Arbeidskrav:

Forelesning: Mandag 1015-12. Onsdager 1415-1600.

Første gang 14. Januar. Siste gang 10. april.

Det gis en obligatorisk oppgave som må bestås for å få gå opp til eksamen. Denne kan besvares i grupper på maksimalt 3.

Semesteroppgaven: Utlevering: 25. februar. Innlevering 4. mars

Det blir annonsert et tidspunkt for gjennomgang av semesteroppgaven.

Treffetid: Møtetidspunkt avtales på e-post i forkant.

Forelesningsplanen er veiledende og endringer kan forekomme.....

Emne:	Litteratur	Uke
Introduksjon. Markeder og prisdannelse. Avgifter	Kap. 3	3
Produksjonsteori	Kap. 4.	4
Inntekts- og kostnadsteori. Produsentenes tilpasning	Kap. 5 og 6	5 og 6
Konsumentteori	Kap. 7.	7
Konsumentenes tilpasning.	Kap.8 + Canvasnotater	8 og 9
Fullkommen konkurranse og den usynlige hånd	Kap. 9	10
Ufullkommen konkurranse og prisdiskriminering	Kap. 10, 11 og 12.	11 og 12
Effektivitet, velferd og markedssvikt	Kap 13.	13 og 14
Spillteori	Kap. 14	15
Repetisjon		15

Løsningsforslag Mikroøkonomi eksamen våren 2019.

Oppgave 1.

A) Begrepene Dominerende strategi og Nash Likevekt er definert i læreboka kap. 14.

B) I spillet har Sport G Høy pris som dominerende strategi, mens LLA ikke har noen dominerende strategi. Likevekten i spillet er (Høy pris, Etablering) og trusselen om priskrig er ikke troverdig.

Oppgave 2.

Konsumentteori er beskrevet i boka i kapittel 7 og kapittel 8.

Det gis både en verbal, en matematisk og en grafisk illustrasjon av konsumentens optimeringsproblem i boka. I spørsmål a forventes det at konsumenten gjør det samme. Her skal etterspørselskurven utledes og priselastisiteten defineres. Det skal også forklares hva som menes med begrepet krysspriselastisitet. Boka illustrerer ulike tilfeller der E-kurven skifter innover/utover/ligger fast avhengig av krysspriselastisiteten. Det er en fordel om studentene også bruker argumenter knyttet til IE og SE for å belyse forskjellen mellom de tre typene vareavhengighet (alternative/uavhengige/komplementære varer).

I spørsmål b spørres det etter Engel-kurven som viser hvordan økt inntekt påvirker etterspørselen etter en vare, der det skilles mellom inntektselastiske og mindreverdige (inferiøre) goder. Engelkurven skal utledes grafisk.

I hele oppgaven forventes - som i boken - en blanding av verbale, grafiske og matematiske argumenter.

Oppgave 3

Fri konkurranse (Fullkommen konkurranse) er beskrevet i kapittel 9 i læreboka. Oppgaven omhandler fri konkurransemodell og effektene av en avgift.

a) I markedslikevekten er en omsatt mengde lik 11 og en pris lik 29.

b) FK modellens egenskaper er beskrevet i kapittel 9 i pensumboka. Her forventes en redegjørelse av FK modellens optimalitetsegenskaper. Herunder bør konsumentoverskudd, produsentoverskudd og samfunnsøkonomisk overskudd forklares. Hvordan markedsprisen sikrere effektivitet, der marginal betalingsvilje er lik grensekostnad skal gjøres rede for. Det er en fordel om forutsetningene bak fri konkurranse diskuteres.

c) Avgiften gjør at omsetningen faller til $X=10$ mens prisen som konsumentene betaler stiger til 30 kroner. Da er produsentprisen 27 kroner. Slik betaler konsumentene $1/3$ av avgiften, mens produsentene betaler $2/3$.

Avgiften gjør at Konsumentoverskuddet faller fra 60,5 i FK til 50 i avgiftsløsningen, mens produsentoverskuddet faller fra 121 i FK til 100 i avgiftsløsningen. Samlet sett reduseres det samfunnsøkonomiske overskuddet fra 181,50 i FK til 180 i avgiftsløsningen, når statens avgiftsinntekter på 30 inkluderes i velferdsberegningen. Effektivitetstapet i økonomien er 1,5, og vi ser at velferdseffektene er negative både på konsumenter og produsenter, mens staten får inntekt fra avgiften. Her er det en fordel om studentene forklarer hvorfor en bruker ulik pris i beregningen av KO og PO i tilfellet med avgiften.

Studentene bør illustrere effektivitetstapet i en figur, der også velferdseffektene beskrevet over er skissert.

Oppgave 4

- a) Begrepene Samfunnsøkonomisk overskudd og ekstern virkning (Eksternalitet) er definert i boka, i kapittel 9 og kapittel 13.
- b) Effektivitetsgevinster av en avgift i tilfellet med negative eksternaliteter er beskrevet i kapittel 13.2. Her gjøres både rede for hvordan markedsløsningen er ineffektiv i tilfellet med eksternaliteter, og hvordan en avgift bedrer effektiviteten i økonomien i tilfellet med en negativ eksternalitet. Det forventes en grafisk løsning med verbale forklaringer knyttet til forskjellen mellom bedrifters grensekostnader og samfunnets grensekostnader, der en avgift gjør disse to lik hverandre. Den samfunnsøkonomisk optimale løsningen er der samfunnets grensekostnader er lik den marginale betalingsviljen knyttet til konsumgodet som produseres.

Sensorveiledning emnet Mikroøkonomi SFB10816

Sensorveiledningen skal sikre en faglig forsvarlig og upartisk vurdering. Det bør derfor blant annet sikre at sensor har innsikt i hva som har vært fokus i undervisningen, og at sensor er kjent med hvilke deler av emnets innhold og undervisning som er særlig relevant for vurderingen. Ved klage på karakter har sensorveiledningen en særlig viktig funksjon: den skal bidra til at klagesensor så langt mulig har samme informasjonsgrunnlag som første sensor.

Emnekode: SFB10816

Tittel: Mikroøkonomi

Semester: 4.

Læringsutbytte for emnet:

Emnebeskrivelse med beskrivelse av læringsutbytte følger vedlagt (se vedlegg 2).

Pensum/litteraturliste:

Forelesningsplan med obligatorisk pensum følger vedlagt (se vedlegg 3).

Undervisning:

Framdriftsplan i emnet følger vedlagt på forelesningsplanen (se vedlegg 3).

I dette temaet i undervisningen er det tradisjonell undervisning med oppgaveløsning i klasserom

Forventning til besvarelsene:

ECTS-karakterskala følger vedlagt (se vedlegg 4).

For innholdet i besvarelsene:

I oppgave 1 henvises til kapittel 14 i pensumboka. I oppgave 2 henvises til kapittel 6 og kapittel 7 i pensumboka. I oppgave 3 henvises til kapittel 9 i pensumboka. I oppgave 4 henvises til kapittel 9 og kapittel 13 i pensumboka. Se også stikkordsmessig løsningsforslag.

Karakteren A: I tillegg til slik karakteren A beskrives i vedlegg 4: Alle delspørsmål i alle oppgaver skal være besvart, og besvarelsen skal inkludere modellbaserte analyser slik det er gjort i pensum i de kapitlene som er relevante for hver deloppgave.

Karakteren C: I tillegg til slik karakteren C beskrives i vedlegg 4: Alle delspørsmål i alle oppgaver må være besvart korrekt grafisk og verbalt: Kandidaten må dokumentere forståelse for sammenhengene mellom deloppgavene i de ulike oppgavene.

Karakteren E: I tillegg til slik karakteren E beskrives i vedlegg 4: Det må være forsøk på knytte modellbaserte analyser til alle oppgaver.

Vedlegg til sensorveiledning (legges ved av administrativt ansvarlig):

1. Oppgavesett

2. Stikkordsmessig løsningsforslag
3. Emnebeskrivelse med pensum/litteraturliste
4. Forelesningsplan og/eller timeplan for undervisningen
5. Forklaring av karakterskala, nasjonalt fagråds generelle beskrivelser/krav